

Systemleverandørmøte, 2. april 2014

Sted: Bibliotekenes IT-senter, Oslo

Til stede:

- Libriotech: Magnus Enger
- Bibliotek-Systemer As: Tore Morkemo
- Bibliotekenes IT-senter AS (Bibits): Øystein Reiersen
- BIBSYS: Jan Erik Kofoed, Jan Erik Garshol
- Reindex: Hans-Erik Bücher
- Nasjonalbiblioteket (NB): Hilde Høgås, Torstein Tjelta

Møteleder Hilde Høgås, Referent: Øystein Reiersen

Saker

1. Godkjenning av referat fra forrige møte
2. Statusrunde
3. Prosjekt for erstatning av NILL med NCIP (BIBSYS)
4. NCIP: utveksling av data i forbindelse med utlån av e-bøker (Bibliotek-Systemer og Bibits)
5. Nasjonalt lånekort (Bibliotek-Systemer) .
 - a. Mail fra Ola Thori Kogstad om å verne om Nasjonalt lånerregister.
 - b. Mail fra Elin Westgård Hansen om Nasjonalt lånerregister og digitale lånere.
6. RDA
7. Eventuelt

Sak 1. Godkjenning av referat fra forrige møte

Referatet fra møtet 11. september 2013 ble godkjent.

Sak 2. Statusrunde

BIBSYS

Bibsys er nå mest opptatt av leveransen av Alma - nytt biblioteksystem. Bibsys vil bruke Alma som et standardprodukt. Fra januar til april 2014 er prosjektet i en konseptuell fase. De jobber blant annet med:

- Utvidet støtte for NCIP pga NILL-prosjektet
- Støtte for spesielle behov hos Nasjonalbiblioteket, blant annet pliktavlevering
- Datamigrering

Ellers foregår det videreutvikling av Brage, samt system for elektroniske læringsobjekter og forskningsdata.

Oria ble driftsatt forrige sommer, men det gjenstår en del bibliotek som ikke har tatt systemet i bruk. Oria forutsetter at institusjonene bruker FEIDE, og det er det ikke alle som gjør. Bibsys arbeider derfor mot FEIDE for å løse opp i dette.

Bibsys har også flere prosjekter knyttet til autoritetsregister. Emneord skal inn i samme løype som personautoriteter. HUMORD kommer til å bli borte med Bibsys biblioteksystem, om det ikke får nytt hjem som en del av autoritetsregisteret.

Christin ønsker å bruke ORCID personautoriteter og Nasjonalt Autoritetsregister for Person. Bibsys arbeider med å utvide personautoriteter med flere felt, for å kunne lagre VIAF-id og ORCID.

Tore Morkemo kommenterte at forfatternasjonalitet mangler i VIAF personautoriteter.

Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket oppsummerte status for flere prosjekter:

- Universell tesaurus. Nasjonalbiblioteket arbeider i samarbeid med Uio med et forprosjekt for en universell tesaurus basert på Humord. En del av oppgavene i forprosjektet vil være å definere målgrupper og bruksområde, også avgrensning mot andre eksisterende emnesystemer, bl.a. for folkebibliotekene. Det skal være et seminar på NB 30. april for å informere og samle innspill.
- MARC21konvertering. Det er foreløpig bare enveis konvertering fra NORMARC til MARC21. Følgende gjenstår:
 - 700-gruppen: Fra 762 og ut, (unntatt 773, som er ferdig)
 - 658 (besetning).
 - 440 -> 490 (uteglemt, konvertering 440 -> 830 er OK)
 - Å fyller oppslagstabell for landkoder (skal i 008 pos 15-17)
- WebService mot Depotbiblioteket. BIBSYS har laget en WebService som gjør det mulig å sjekke om Depotbiblioteket ønsker en bestemt tittel. Bibliotek-Systemer har laget en tjeneste i Bibliofil slik at bibliotekene kan få svar direkte i kasseringmodulen på om Depotbiblioteket ønsker boka. Denne tjenesten blir nå testet på Deichmann og et par andre bibliotek. BIBSYS jobber med å rette feil som gjør at noen titler feilaktig blir avvist. NB ønsker at flere systemleverandører kan utvikle samme tjeneste for sine bibliotek. Depotbiblioteket tar direkte kontakt med de aktuelle systemleverandørene, og beskriver hva de ønsker.
- Biblioteksøk. NB har bestemt seg for å samarbeide med eksisterende kommersielle tjenester for å lage neste versjon av Biblioteksøk i stedet for å utvikle alt selv. NB kommer fortsatt til å ha ansvar for innhøsting og deduplisering. Data vil innen kort tid bli gjort tilgjengelig i et OAI-PMH-repository.

BIBSYS foreslo også å gjøre datasettet til Biblioteksøk tilgjengelig for søking via SRU, men helst med en søkeprotokoll bedre egnet for å tilby fasettert søk.

Reindex

Reindeks har ingen prosjekter som de mener er relevante for det norske markedet.

Libriotech

Libriotech utvikler for tiden en løsning for Nasjonalt lånekort på oppdrag fra Deichmanske bibliotek. Internasjonalt arbeides det med NCIP-utvidelser som er relevante for NILL til NCIP-prosjektet. Løsning for eksport til Biblioteksøk med OAI-PMH er nesten ferdig. Det jobbes også mye med RFID-løsninger.

Bibliotek-Systemer

Biblioteksystemer nevnte at det hadde vært mye fokus på følgende prosjekter:

- Selvbetjente/meråpne bibliotek. Løsninger er levert til Stavern filial og Vegårshei bibliotek.
- E-bøker. E-bokutlånet gjennom eBokBibapp har passert 70.000 siden lansering.
- Betalingsløsninger. Dette har nå kommet ordentlig i gang. Kredittilsynet hadde vært skeptisk til å betale gjeld (purregebyrer) med gjeld.
- Nasjonalt lånekort. Det har i senere tid vært fokus på å tette noen sikkerhetshull i løsningen som var identifisert av et prosjekt i Buskerud.

BIBITS

- Mikromarc fikk i forrige versjon en egen Eksemplarmodul som gjør det enkelt å massendre eksemplarer i biblioteksystemet
- I januar ble OAI-PMH oppgradert. Den nye versjonen har muligheter for høste deler av en database, og den fikser også en del bug'er. Det er en kjent feil som kan føre til at innhøstingen krasjer i enkelte baser pga inkonsistent datagrunnlag. Dette vil bli fikset i neste versjon.
- For tiden arbeides det med et prosjekt for åpne bibliotek; Bibliotek Pluss. Sarpsborg er pilot.
- Mikromarc vil i neste versjon bruke en intern API for tilgjengelighet for e-bøker i BS Weblån.

Sak 3: Prosjekt for erstatning av NILL med NCIP

Bibsys presenterte utkast til prosjektplan som var distribuert til deltagerne før møtet. Noen problemstillinger som ble tatt opp av deltakerne:

- Scope for prosjektet var noe videre enn dagens NILL-løsning, men kan avgrenses mellom leveranse 1 og leveranse 2.
- Noen av flytskjemaene er ganske detaljert. Prosjektet kan vurdere om alle meldinger skal være obligatoriske.
- Det er viktig at den mye brukte arbeidsflyten med bestilling i eierbibliotekets OPAC støttes på en effektiv måte.
- Tore tok opp at prosjektet bør vurdere om emnebestillinger skal støttes.
- Tore tok opp at prosjektet bør vurdere støtte for at et bibliotek kan motta noe annet enn det som er bestilt.
- Tore tok opp at prosjektet bør se på hvordan bestilling av flere eksemplarer skal gjøres i NCIP. Det er mulig det beste er å sende flere bestillinger, men det bør diskuteres og evt. beskrives hvordan dette skal gjøres.
- Øystein tok opp om tjenesten Lookup item set bør støttes, og i noen tilfeller brukes i stedet for Lookup item. Lookup item set kan være bedre egnet for spørring på bibliografisk id med flere eksemplarer i svaret.

Møtet ga sin tilslutning til prosjektplanen. Møtet besluttet at leveranse av test suite er ønskelig.

Jan Erik Kofoed, Torstein Tjelta, Tore Morkemo, Magnus Enger og Øystein Reiersen ble innmeldt som medlemmer til prosjektgruppa i konseptfasen. Jan Erik Garshol ber Bibliotekservice oppnevne et medlem før påske.

Det var enighet om at det skal være mulig å delta i realiseringsfasen og innføringsfasen uten å delta i konseptfasen.

Sak 4: NCIP: Utveksling av data i forbindelse med utlån av e-bøker

Øystein informerte om at det i Tyskland arbeides med NCIP-funksjoner for tilgjengelighet, lånerstatus og Single Sign On for BS Weblån (Lookup item, Lookup User, Request item). Biblioteksentralen forventes å få tilgang til programvaren over sommeren, men det vil være en del tilpasninger og test. Øystein regner med at API'en kan stilles ut første halvår 2015.

Bibliotek-Systemer har en intern API som i dag brukes mellom Bibliofil og eBokBib. Øystein sa at det kan være aktuelt med klientutvikling for Mikromarc i neste versjon hvis det stilles ut en API (NCIP?) tidlig høst 2014. Tore kommer evt. tilbake til saken.

Sak 5. Nasjonalt lånekort

a) Mail fra Ola Thori Kogstad om å verne om Nasjonalt lånerregister

Det var en bred diskusjon om sikkerhetsspørsmålene som Open Source biblioteksystemer reiser i forbindelse med Nasjonalt lånekort. Diskusjonen tok utgangspunkt i en e-post fra Ola Thori Kogstad i Bibliotek-Systemer til systemleverandørene. Diskusjonen viste at det vil være vanskelig for Libriotech å tegne Databehandleravtale med kunder han ikke har direkte ansvar for.

Møtet skisserte følgende løsning:

1. Deichmanske bibliotek blir medlem eller assosiert medlem i Biblioteksystemleverandørene. De får da anledning til å tegne Databehandleravtale direkte med Bibliotek-Systemer.
2. Ola Thori Kogstads forslag om forbedret sikkerhet tas til følge.

Det var enighet om å ta løsningsforslaget med tilbake til moderorganisasjonene for drøfting.

b) Mail fra Elin Westgård Hansen om Nasjonalt lånerregister og digitale lånere.

Elin Westgård Hansen ba i e-post 23. mars om at Biblioteksystemleverandørene vurderer muligheten for å legge til rette for at lånere kan opprette seg selv som låner/bruker via nettet.

Biblioteksystemleverandørene mener at en slik løsning vil kreve sikker identifisering. MinId kan antagelig løse dette. Biblioteksystemleverandørene har for tiden fokus på et stort prosjekt for å flytte NILL til NCIP-standarden. Vi vil vurdere forslaget på nytt etter at NCIP-prosjektet er avsluttet.

Sak 6. RDA

Hilde informerte om at Nasjonalbibliotekaren etter anbefaling fra Katalogkomiteen har bestemt at RDA skal tas i bruk i Norge.

I 2014 er det fokus på å oversette bibliotekterminologi til norsk. I løpet av 2015 skal hele RDA oversettes til norsk ved hjelp av eksterne oversettere.

I løpet av 2015 vil det komme anbefalinger om hvordan RDA skal tas i bruk. Det må også avklares hvordan dokumentasjonen skal håndteres.

Øystein tok opp at det vil være viktig å avklare hvordan dokumenttyper skal håndteres framover. RDA har blant annet ført til innføring av felt 336, 337 og 338 i MARC21, mens NORMARC relativt nylig har standardisert på 019\$b.

Eventuelt

Jan Erik Garshol opplyste at VIAF-registeret med nasjonale personautoriteter kan høstes med OAI-PMH fra tjeneren til Bibsys. Bruk kommandoen *Listsets*.

OAI-sett med autoritetsdata som blir høstet av VIAF hver måned:

http://oai.bibsys.no/oai/repository?verb=ListRecords&metadataPrefix=marcexchange&set=nasjonalt_authoritetsregister

Eksempel på oppslag på ein kjent autoritet:

<http://oai.bibsys.no/oai/repository?verb=getRecord&metadataPrefix=marcexchange&identifier=oai:bibsys.no:authority:x90051054>

Neste møte blir onsdag 10. september 2014 hos Bibliotekservice